O KLEJNOCIE STARODAWNYM

OGOŃCZYK.

Długosz pisze, że ma początek od Odrowąża, w Morawie nabyty, takim kształtem, jakom ci pisał w Gniaździe Cnoty. Tak powieda o przodkach, że bywali *officiosi et ad potationem et Venerem proclivi.* O których obaczywszy własność herbu tego, czytać będziesz, także o potomstwie ich, które ja w tak szerokiem królestwie znać mogę; ma być biała strzała i pół pierścienia w polu czerwonem, z hełmu ręce panieńskie, pamięć wieczna, że na prośbę od niego nieprzyjacielowi obroniona była.

Piotr z Radzikowa, który był napierwej dostał herbu tego, miał dwu synów: Piotra Ogona i Andrzeja Powałę. Ogonowe potomstwo w Wielkiej Polsce zostało, i tam się długi czas zwali **Ogonami**.

Od Powały w Małej Polsce potomstwo się długi czas **Powałami** zowąc, znacznie się rozrodziło, co niżej usłyszysz.

Piotr Ogon, który naprzód kupił Kościelec na Kujawach i insze majętności, wszakoż z Kościelca się pisali od czasu dawnego, jako opowiedają listy Janusza wojewodę brzeskiego w roku 1247: de Kościelec.

Mikołaja de Kościelec wojewodą kaliskim roku 1258.

Janusza wojewodą inowłocławskim r. 1259.

Jana Kościeleckiego starostą chełmieńskim w r. 1259.

Wojciecha Kościeleckiego wspomina Kromer w księgach dwanastych, dla tego,

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

że zamku Pakości mężnie obronił Krzyżakom; był wojewodą brzeskim, wielką szkodę w nich uczynił. To było w roku 1305, o czem będzie w historyi.

Jana Kościeleckiego opowieda Kromer w księgach dwudziestych czwartych wojewodą inowłocławskim.

Pawła biskupem chełmskim opowieda przywilej w roku 1466 na funduszu kościoła w Kole *tempore Pauli papae.*

Paulus Ogon de Spicymierz wojewoda łęczycki, którego opowieda Miechowita w roku 1329, dla czego, czytaj *sub eodem anno.*

Mikołaj Kościelecki biskup chełmieński był w roku 1509.

Mikołaj wojewoda brzeski w roku 1459.

Andrzej Kościelecki kasztelan wojnicki, podskarbi koronny, który miał za sobą Czeszkę z fraucymeru królowej, z którą jednę tylko miał córkę Beatę księżnę Ostrogską, był spiskim, oświecimskim, zatorskim, sądeckim, bydgoskim starostą, wielkim rządzcą krakowskim, spuścił potem żupy Bonarowi w r. 1508. Umarł dnia 6 miesiąca września w roku 1515.

N. brat drugi jego był wojewodą brzeskim, miał z Bochotnicką z domu Dębno, wojewody lubelskiego siostrą, córek trzy.

Jedna była za Mikołajem Walewskim z domu Pierzchała, która zostawiła dwie córce i syna Adama, dzisiejszego kasztelana olbieskiego, o którym pod Pierzchałą.

Druga była za Jakóbem Walewskim bratem rodzonym Mikołajowym, zeszła *sterilis.*

Trzecią za Szempelborskiego wydali bracia stryjeczni.

Jan, trzeci brat tych pomienionych był wojewodą poznańskim i starostą człuchowskim, tucholskim, bydgoskim, miał jednego syna i córkę Srzeńską wojewodziną płocką, od której Firlejowa kasztelanka lubelska i starościna sędomierska, Dzierzgowska kasztelanka sochaczewska, od której Maciejowska starościna zawichojska.

Syn tego Jana N. był naprzód kasztelanem łęczyckim, potem wojewodą tamże, tucholskim, człuchowskim, bydgoskim etc. starostą. Miał za sobą Pępowską, z którą zostawił trzech synów:

Stanisława, który miał za sobą Kościelecką, po której wziął Wysoką, umarł *sterilis*, ona potem szła za Czarkowskiego Piotra kasztelana poznańskiego.

Andrzeja, który miał za sobą Laską wojewodzankę sieradzką, umarł *sterilis.* Wojewodą był poznańskim, pyzdrskim etc. starostą.

Janusza, który miał za sobą Danaborską Geruszę z domu Topór, kasztelana nakielskiego córkę, po której wziął wielką majętność: Danoborz, Krainkę, Nieżuchow, i insze dobra, i summę wielką na Nakle, z którą zostawił to potomstwo. Naprzód:

Stanisława starostę nakielskiego, którego zabił Działyński Mikołaj.

Jana starostę bydgoskiego, męża rzeczypospolitej zasłużonego, który na potrzebę do Gdańska rotę był znaczną wywiódł, i z nią naprzód w ziemię szedł przed wojskiem, jako świadomy; miał za sobą Spławską kasztelana krzywieńskiego córkę z domu Leliwa.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Andrzeja opata bledzewskiego, i Chrzysztofa, który miał za sobą Potulicką, córki, naprzód:

Katarzynę Opalińską marszałkową koronną i generałową Wielkiej Polski. Reginę Rokoszewską podskarbiną, celnikową koronną, żupnikową żup krakowskich, starościną ostrzeszowską etc. Helżbietę i Zofią.

Był to senator dobry, wielki miłosnik rzeczypospolitej; była tam w sprawach stateczność poważna i doskonała; od Augusta króla był deklarowan hetmanem przeciwko Herykowi książęciu brąszwickiemu, który przez pruską ziemię chciał z ludem przejść do Inflant, rozkazawszy mu ruszyć szlachtę poznańskiego i kaliskiego województwa, wszakoż acz był ludzie wywiódł niemałe, nie przyszło mu do potrzeby, bo był Heryk zgromion od książąt, od Joachima kurfirszta brandeburskiego, Hanusa margrabie brandeburskiego, Henrycha książęcia brąświckiego, Jana Albrychta książęcia mechelburskiego, tak, aż ledwie sam uciekł. To się działo w roku 1563. Wiele potem spraw jego pamięci godnych w historyi obaczysz; był wojewodą sieradzkim, generałem Wielkiej Polski, bydgoskim, nakielskim, drachimskim etc. starostą.

Tychże to wojewodów pomienionych bracia rodzeni byli od drugiej matki Kczyńskiej, naprzód:

Stanisław kasztelan bydgoski, który przodków swoich, jako je Długosz zaleca, sprawami doszedł, zostawił potomstwo.

Łukasz biskup poznański, który z młodości w postronnych krainach naukami się bawił, był wzięt po Konarskim z domu Abdank.

Anna Kamieniecka, od której Wojciech, Jan Kamienieccy, Stanisław na Załosczach.

Helżbieta Potocka, potem była za Sebestyanem Żorawińskim, dzisiejszym kasztelanem halickim, z którym zostawiła dwie córce: Herbortową na Dziedziłowie i Lanckorońską. Umarła w Olesku, w Krośnie pochowana, o której tamże *epitaphium* powieda.

Od tegoż przodka dom **Działyńskich** starodawny, z Kościeleckimi jednej dzielnice, z których wspominają dawne skrypta Mikołaja wojewodą inowłoclawskim, który z Danaborską z domu Topór miał syna Mikołaja, wojewodę pomorskiego, brodnickiego, bratyańskiego starostę i dzierżawcę lipieńskiego, od którego zostali ci synowie.

Jan wojewoda chełmieński, dzierżawca bratyański, który zostawił z Wilkanowską z domu Lis potomstwo.

Michała podkomorzego chełmieńskiego, starostę dobrzyńskiego, męża wielkiej sławy i pamięci godnego, który morzem i ziemią świata wiele objechał; tegoż był tylko jeden syn został, który chcąc ojca w tem doścignąć, aby też mógł świata tak wiele zwiedzić jako on, będąc młodzieńcem uczonym, wyjachawszy na peregrynacyą, w Turcech na drodze umarł; siostry w różne domy majętność rozniosły.

Rafał, był kasztelanem brzeskim, brodnickim, kowalskim starostą, ten miał syna jednego Łukasza z Katarzyną hrabianką z Górki z domu Łodzia, ten we wszystkich

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

expedycyach, które przeciwko Moskiewskiemu miał król Stefan, znaczne poczty miewał, mając za sobą Zofią Zamojską, kasztelana chełmskiego córkę, hetmana koronnego i kanclerza siostrę rodzoną, z którą nie zostawiwszy potomka żadnego umarł w roku 1582, będąc podczaszym koronnym.

Paweł brat rodzony tych pomienionych, starosta dobrzyński, zostawił z Kostczanką wojewodzanką chełmieńską potomstwo: Michała i Pawła syny, młodzieńce godne i uczone, i córki: Mniszkową starościną łukowską i Zebrzydowską podczaszyną krakowską.

Od piątego brata był Mikołaj który trzymał Chociń na Kujawach, zostawił z Zakrzewską tegoż herbu, kasztelana kruszwickiego córką, syna.

Siostry wyżej pomienionych: Zofia Garnyszowa podstolina krakowska, Jełowska kasztelanka wyska.

Z tymże domem dom **Zelskich** na dobrzyńskiej ziemi był jednej dzielnice.

Był wieku mego N. kasztelanem dobrzyńskim, który zostawił dwóch synów: Szczęsnego kasztelana dobrzyńskiego, który znacznie rzeczypospolitej służył, zostawił syna Wincentego kasztelana dobrzyńskiego, który był dworzaninem króla Stefana, tego wiek młody okazał sprawy rycerskie pochwalenia godne, pode Gdańskiem, pod Połockiem, mężnie z nieprzyjacioły czynił.

Drugi syn wyżej pomienionego kasztelana Piotr, od którego także zostało potomstwo, synowie i córki.

Zdziwoj wojskim był poznańskim, drugi brat wyżej pomienionego kasztelana dobrzyńskiego, od którego Bartosz Zelski rotmistrz i mąż sławny, i drudzy bracia jego.

Dom **Kucieńskich** starodawny na Kujawach, którzy z Kościeleckimi byli jednej dzielnice, wojewodami, kasztelany bywali.

Dom **Czerskich** na dobrzyńskiej ziemi starodawny i znaczny, z których wieku mojego Walenty wiele a pożytecznie służył rzeczypospolitej, na sejmy z onego powiatu w poselstwie jeżdżał, i o wolność rzeczypospolitej wiele się zastawiał, jako prawdziwy miłośnik ojczyzny.

Dom **Murzynowskich** tamże na dobrzyńskiej ziemi starodawny, z Działyńskimi jednej dzielnice.

Dom **Kuczborskich** tamże starodawny i zasłużony rzeczypospolitej, bywali sędziami, podsędkami, i insze ziemskie urzędy miewali na sobie z tego domu.

Dom **Myslakowskich** na dobrzyńskiej ziemi, z tejże dzielnice starodawny, zową je od Swiętosława przodka **Swięskami**, z których Walenty w krakowskiej ziemi za dowcipem i za biegłością swoją miał majętność nabytą, miał za sobą Zaborowską z domu Rawicz, Rafała opata wąchockiego etc. synowicę, wszakoż z nią potomstwa żadnego nie zostawił.

Gorzechowscy na dobrzyńskiej ziemi, dom rozrodzony.

Żołtowscy w płockiem województwie, dom starodawny.

Dom **Godziszewskich** na dobrzyńskiej ziemi starodawny, zwano je **Goleniami**. Byli trzej bracia wieku mojego, dwa zeszli *steriles*. Jakób mąż sławny, Andrzej acz miał syna, wszakoż mu w Rypinie będąc na nauce, młody kąpiąc się w stawie, utonął. Dwie

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

córce zostały: Anna była za Czermieńskim Wawrzyńcem rzeczonym Wrzecz; Jadwiga za Borzymieńskim Idzikiem, z którym też tylko córki dwie zostawiła. Te była porodziła Dorota Paprocka, ciotka moja rodzona.

Piotr Godziszewski, który był zostawił z siostrą moją rodzoną trzy córki: Małgorzatę, Fruzynę i Zofią, i syna Jana, *ex quo optima fruges est seperanda.*

Na Kujawach wiele domów zacnych, którzy od Kościeleckich dzielnicami oderwani, jako dom **Kościelskich.**

Dom **Sierakowskich**, starodawny i zasłużony rzeczypospolitej. Był wieku mego Jan, który się pisał z Bogusławic, wojewodą łęczyckim; syn jego Jan, kasztelanem kaliskim, *uterque* ludzie wielce uczeni i godni senatorowie. Tegoż wojewody córka była za Janem Pieniążkiem z Krużlowej, dzierżawcą nowotarskim.

Dom **Zakrzewskich**, tamże na Kujawach, zową je **Zbożami**; był Zbożny Zakrzewski, który z Radziejowską z domu Junosza miał te syny:

Grzegorza kasztelana kruszwickiego, który z Anną Sławoszewską z domu Godzemba zostawił to potomstwo: Marcina stolnika brzeskiego, Filipa, Wojciecha, Łukasza i córkę Katarzynę Grabską kasztelankę kruszwicką, Annę Działyńską, Zofią Gosławską.

Piotr, syn wtóry Zbożnego, z Anną Kruszowską zostawił: Marcina, Zbożnego, Grzegorza, Jakóba, córki dwie: Piotruszę i Katarzynę.

Mikołaj, trzeci syn Zbożnego, na Bukowinie zabit, zostawił Annę córkę Broniszową Ostrołęcką w konińskim powiecie.

Dom **Baleńskich**, które zową **Bulatami**, tamże na Kujawach, starodawny i rzeczypospolitej zasłużony.

Dom **Trzebuchowskich**, starodawny i zasłużony rzeczypospolitej. Był wieku mego Jan mężem uczonym, u Zygmunta Augusta w łasce wielkiej; był podkomorzym wielkim, szczedł *sterilis.*

Roszkowskich dom tamże, starodawny i rzeczypospolitej zasłużony, jednej dzielnice z Trzebuchowskimi; był jeden wieku mego rotmistrzem sławnym, fortunnym w Wołoszech u Bohdana hospodara, a potem u Stefana króla polskiego.

Dom **Czarnotulskich**, tamże na Kujawach starodawny.

Dom **Broniewskich**, starodawny, tamże.

Dom **Wysockich**, tamże w kaliskiem województwie.

Wydzierzewscy, dom starodawny.

Drwalewscy, tamże nu Kujawach, dom starodawny.

Skrzypieńscy, w kaliskiem województwie.

Kotlińscy, tamże, domy starodawne.

Rożnowscy, w poznańskiem.

Zarpalscy, tamże.

Grodziccy, z poznańskiego.

Jankowscy, w łęczyckiem, z których Piotr był łożniczym krakowskim.

Wiesiołowscy, tamże w łęczyckiem.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Dobieccy, w sieradzkiem. I wiele tam domów inszych od przodka pomienionego Ogona.

Domy możne od drugiego brata Piotrowego, Andrzeja Powały, którego przodków wiele zasłużonych, różne *scripta* opowiedają, którzy się pisali de Tuczów, i z innych, w Małej Polsce wojewodami, kasztelany bywali.

Mikołaja Powałę, który się pisał de Tuczów, wspominają *privilegia* różne w roku 1449. Był podkomorzym sędomierskim i sędzią ziemskim tamże.

Mikołaja Powałę wspomina Miechowita w księgach 4, dla tego, że będąc we Wołoszech z Piotrem wojewodą ruskim z domu Odrowąż, mężnie a wiele z nieprzyjacioły czynił, i tamże zabit.

Od tychże **Niedrwiccy** w sędomierskiem województwie, dom starodawny i możny. Był wieku mego Andrzej Niedrwicki kasztelanem połanieckim; był to mąż uczony i godny senator, pod Połock do Moskwy kosztem niemałym jeździł za hetmaństwa Mikołaja Mieleckiego, któremu ten pomieniony hetman wielkie rzeczy zlecał do sprawy w wojsku; zostawił potomstwo z Wdowską.

Wojszykowie w sędomierskiem województwie, dom starodawny, jako je wspominają historye i przywilegia.

Naprzód Kresława Wojszyka z Wojciej, wspominają przywileje różne kasztelanem krakowskim w r. 1390.

Kresława Wojszyka podkomorzym krakowskim opowiedają przywilegia koronne w r. 1458, o czem czytaj statuta.

W tymże wieku Jana Wojszyka opowieda kustoszem krakowskim.

Kresława Wojszyka wspominają także przywilegia trukczaszym nadwornym za panowania Władysława w r. 1444.

Wieku mego Wojszykowie pisali się z Gnojna, zameczka w sędomierskiej ziemi.

Dom **Biechowskich** w krakowskiem województwie starodawny; był Mikołaj Biechowski za Olbrachta żupnikiem żup krakowskich w roku 1496 po Macieju Głowackim, a po nim został Paweł Czerny z domu Nowina.

Dom **Górnickich** w krakowskiem województwie, z których za wieku mego był Łukasz starostą tykocińskim, człowiek uczony, który czas długi dworzańsko znacznie służył na dworze króla Augusta. Napisał językiem polskim księgi, którym dał tytuł: „Dworzanin,“ z których człowiek młody może pochop i ćwiczenie wziąć do życia poczciwego. Zostawił z Broniewską, koniuszego przemyskiego i starosty medeckiego córką, potomstwo.

Paweł, brat tego starosty, który był przy Janie Zamojskim hetmanie i kanclerzu koronnym *a secretis*, młodzieniec godny i uczony.

Morawcowie, pisali się z Owczar, o których *epitaphium* w klasztorze buskim w sędomierskiej ziemi powieda.

Sieczkowscy, w sędomierskim i wiślickim powieciech mają, dom starodawny.

Butowieccy, tamże w radomskim powiecie, dom dawny.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Łętowscy, w lubelskiem województwie, dom starodawny.

Starosielscy na Podlaszu, dom starodawny.

Skarbieńscy w Rusi, z których jeden przy Janie Zborowskim hetmanie nadwornym był mężem znacznym.

Dąbrowscy, z któregoby powiatu byli, wiedzieć nie mogę. *Epitaphium* opowieda w Gnieźnie Andrzeja de Dąbrówka temi słowy:

Andreas de Dąmbrowka, decanus gnesnensis, obiit anno 1493, decima octava Aprilis. Herb Ogończyk i Róża.

Wiele inszych w różnych województwach, o których wiedzieć nie mogę.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf